

"És cosa d'hores"

Era ell. S'havia tintat els cabells de ros, però l'aspecte general era idèntic i també coincidien el dibuix i la situació dels tatuatges. Vaig estar en un cafè a pocs metres d'ell. No en tinc cap dubte". Les paraules de M. Lico, detectiu de la *judiciaria* (la policia judicial portuguesa), confirmen les sospites que no tot havia estat perfecte.

La televisió sempre arriba primer. A finals de febrer de l'any passat la policia espanyola havia perdut la pista d'Antonio Anglés després que aquest fóra vist a Madrid. El diari lisboeta *A Capital* el va relacionar amb el segrest del xiquet Carlos Miquel Peres, esdevingut a la localitat de Montfortinho, propera als pobles de Càceres on algunes fonts, negades per la policia, situaven el fugitiu. La notícia era falsa, però va servir per traslladar la polèmica del cas a Portugal i perquè totes les televisions del país difongueren les fotografies d'Anglés.

Als minuts de produir-se l'emissió dels retrats, el detectiu M. Lico va rebre la trucada d'un informador habitual: "Jo he vist l'espanyol que busquen, el que ha aparegut a la televisió." Oficialment, la policia portuguesa encara no coneixia el cas. "De manera -indica el sots-inspector Amaro- que vam demanar als col·legues espanyols si la notícia era certa i ens van dir que sí".

La recerca comença. Informador i policies observaren minuciosament tots els detalls per descobrir si aquell jove que es feia passar per italià era A. Anglés, amb un resultat clarament afirmatiu. Mentre esperaven l'arribada de policies espanyols i una ordre internacional per poder detenir-lo, organitzaren un dispositiu de control i vigilància gairebé permanent que va servir de ben poc. L'ordre de detenció va arribar massa tard.

La vida d'Anglés des que havia arribat a la rodalia de Lisboa havia es-

La fugida d'Antonio Anglés encara pesa sobre la reputació de la policia espanyola. EL TEMPS ha viatjat a Lisboa per constatar com la burocràcia i la casualitat ajudaren a escapar el delinqüent més buscat d'Europa.

tat plàcida fins aleshores. Anglés va viure amb els germans Joaquim i Rui Carvalho en una caseta de dimensions mínimes situada en la localitat de Sao Pedro de Trajaria, a la ribera sud del Tejo, dins de la zona coneguda com Caparica. Carlos Joaquim, un jove drogadoicte sense cap ocupació que abans treballava de mariner, el va acollir: "El vaig trobar dormint a la platja, sota la meua barca. Em va dir que era italià. Parlàvem i jo li vaig confessar que era toxicòman. Ell em va dir que em podia donar alguns diners si l'ajudava i jo li vaig dir que bé." Companyia i protecció a canvi de diners per a la droga. Tot i que Carlos Joaquim sospitava d'un home que porta diners, però dorm a la platja, el tracte li paregué beneficiós i es va entendre bé amb Antonio, que li exposà els seus projectes: fugir en un vaixell cap a Mèxic. El jove portuguès va declarar que Anglés arribà a invitar-lo a fugir amb ell i li va insistir en la necessitat d'iniciar una cura de desintoxicació.

Kelly Anglés, germana d'Antonio, va sentir les declaracions de Carlos, que van ser transmèses per la cadena de televisió Tele 5. Més

tard va declarar a EL TEMPS: "Quan sentia parlar el portuguès, sentia el meu germà, capaç de vendre *cavall* i, al mateix temps, preocupat per la seua salut i per la dels que l'envolten, i per això tan violent amb els meus germans si els veia consumir droga."

Caparica es converteix durant una setmana en escenari de la vida d'Anglés: una zona poblada de cases i petits nuclis aïllats, envoltats de boscos, a la vora del Tejo, on la platja és interrompuda irregularment per molls comercials on atraquen mercants de tot el mon. A vegades Anglés preferia la platja i el seu sac de dormir a la caseta dels Carvalho, situada davant de l'escola preparatòria de Trajaria, al costat d'un cafè i a cent metres d'un restaurant on els veïns, esperonats per la presen-

Antonio Anglés. La seua fugida és ja quasi una llegenda.

ARXIU

Les fugides 'oficials' d'Antonio Anglés

1

Anglés, sota ordre de crida i cerca des de feia un any, escapa el 27 de gener del 1993 del seu domicili a Catarroja quan la Guàrdia Civil deté el seu germà Enrique.

2

A principis del febrer és descobert en una pensió del carrer de Bailén de València, però fuig abans que arriben les forces de seguretat.

3

Detectat al terme de Vilamarxant, el 10 de febrer, segresta un veí amb el seu vehicle, trenca el setge de més de 100 guàrdies civils i arriba a Minglanilla (Conca).

4

A Minglanilla roba una furgoneta que abandona poc després i arriba a Madrid sense ser detectat pels controls de la Guàrdia Civil.

5

A principis de març és detectat per la policia portuguesa en la zona de Caparica, al sud de Lisboa, on conviu amb el toxicòman Carlos Joaquim Carvalho, però fuig abans que arribi l'ordre internacional de crida i cerca.

6

És identificat a bord del vaixell *City of Plymouth* camí de Dublín, tracta de fugir el 24 de març, però, per primera vegada, és detingut per la Guàrdia Costanera francesa, que el retorna al vaixell. Quan el *City of Plymouth* arriba a port, Anglés ha desaparegut.

cia d'un periodista recorden "l'italià": "Parlava poc i duia sempre una gorra que li cobria el cap. Passava el dia passejant amunt i avall". Un d'ells, que s'identifica com a tercer germà dels Carvalho, apunta alguna dada més: "No tenia més que un sac, però duia molts diners sota la camisa. Eren dòlars, i quan volia escuts, li'ls donava al meu germà perquè li'ls canviara en les màquines automàtiques que hi ha a Lisboa. No parlava portuguès, però l'entenia i ja sabia dir alguna cosa." Tots contesten de la mateixa manera quan se'ls pregunta si sospitaven que podia ser un criminal: "Ni idea, ens va enganyar a

tots, però, això sí, ens rumiàvem que no era italià."

Quan la conversa es dona per acabada, un home que ha observat des de la barra s'acosta al periodista, al que creu un amic d'Anglés: "Vigila el que et diu el més gros —el germà dels Carvalho— perquè parla molt amb la policia". El delinqüent més buscat d'Europa és perfectament vigilat i controlat en un entorn que desconeix i molt més insegur del que creu. La fugida semblava impossible, però no ho era.

Tres dies després d'haver estat avisada, la policia espanyola arribà a Lisboa, encara sense una ordre de detenció, i es va dirigir directament al domicili dels Carvalho, però Anglés ja no hi era. De vesprada havia estat prenent un cafè amb Carlos Joaquim en un local proper a l'embarcador fluvial de Trajaria i havia sentit una conversa inquietant. Uns parroquians la feien petar sobre els tres successos més macabres del moment: un parell d'homicidis a Caparica, un esbudellador de tres prostitutes a Lisboa i el crim d'Alcàsser. Arribaren a una conclusió sintètica i patriòtica: "i si l'espanyol fóra l'autor de tots els crims?".

La policia no veu cap trellat en la teoria, però Anglés, molt prudent, no vol córrer cap risc i fuig. Els policies espanyols no el veuran. Trobaran només els seus vestigis clars en alguns contenidors de la zona A de Lisboa, on va passar algunes nits, i sabran després que va ser vist a la piscina municipal d'Olivais, on alguns treballadors l'identifiquen com el jove que nedava i feia sauna, molt preocupat pel seu aspecte. Mes tard (vegeu el requadre) apareix a bord del vaixell *City of Plymouth* un polissó que porta un document a nom d'un tal Gonzales. Eren el carnet d'identitat i el de mariner civil de Carlos, el nom complet del qual és Carlos Joaquim Carvalho Gonzales. Anglés li havia furat aquests documents abans de fugir.

La policia portuguesa reconeix la incoherència dels fets, però el sots-inspector Amaro declara: "Vam actuar tal com diu la llei. No teníem una ordre de crida i cerca de la Interpol i si l'haguérem detingut sense, l'hauríem hagut d'alliberar. Era millor tenir-lo controlat." L'ordre, dictada pel jutge instructor (el titular del jutjat número 6 d'Alzira) hi va arribar el 13 de març, 44 dies després que Ricart inculpara Antonio Anglés i quan aquest havia tornat a eludir el control de la policia.

Les forces de seguretat portugueses han tancat totalment el tema i donen per fet que Anglés va partir cap a Dublín. Per les espanyoles, l'episodi de Lisboa va ser un colp més en la ja maltreta repatriació.

Frases com les del delegat del Govern al País Valencià, Francisco Granados ("La deten-

ció del sospitós és cosa d'hores.”) o la de l'ex-ministre d'Interior, José Barrionuevo (“No es pot posar en qüestió la celeritat i, si volen, l'èxit amb què comença a aclarir-se aquest cas.”), sonen cada dia més ridícules.

Molts, però barallats. Els crims d'Alcàsser han posat en evidència totes les mancances del sistema policíac espanyol. La primera, la inoperància per afrontar l'augment dels fugitius. Segons que es va saber, Antonio Anglés tenia una ordre de crida i cerca, dictada des del dia que va decidir no tornar a la presó de Picassent, molt abans dels successos d'Alcàsser, i l'opinió pública va llançar la pregunta: per què no el va detenir si era notòria la seua presència a Catarroja? Un agent de la policia local d'aquest municipi, que ha preferit quedar en l'anonimat, ha manifestat a EL TEMPS que mai no van rebre cap notificació d'aquella ordre.

El fet que, segons dades oficials, a l'octubre de 1993 hi haguera dictades 80.000 ordres de crida i cerca i només aleshores es decidira crear una unitat especial per buscar els fugitius, agreuja la qüestió. Fins a aquell moment, “totes les unitats” s'ocupaven de la crida i cerca, la qual cosa, en la pràctica, equivalia a dir que ningú se'n feia càrrec.

Però a més d'aquesta mancança esfereïdora, ha quedat palesa una vegada més la falta de coordinació entre els diferents cossos de seguretat de l'estat: grups rurals, unitats especials enviades des de Madrid, de policia i Guàrdia Civil, i els seus equivalents, a València han participat en el cas amb criteris, moltes vegades contradictoris. El millor exemple d'aquesta “poca entesa” el representa la decisió de la policia de començar de zero les investigacions quan la Guàrdia Civil li traspasà l'afer. Hi ha manera més clara d'indicar desconfiança?

Les disputes, però, no s'han quedat entre policies, també els equips de metges encarregats de fer l'autòpsia s'han barallat i Fernando García, pare de Míriam, acusa l'equip de l'Institut d'Anatomia Forense de València de no deixar treballar el doctor Frontela, a qui els pares de les xiquetes van voler contractar.

Amb els investigadors dividits i Anglés desaparegut, la solució a les incògnites del cas depèn de Miguel Ricart, decidit, segons ell, a dir tota la veritat en el judici. Potser aleshores es podrà saber si va participar alguna persona més en el fet i on va passar exactament i si és Picassent l'únic testimoni del rapte de les tres xiquetes. El judici, però, poc podrà fer pel dolor de les famílies ni per la confiança dels ciutadans en unes institucions policíiques i judicials que han obert a Antonio Anglés, de bat a bat, les portes de la llegenda.

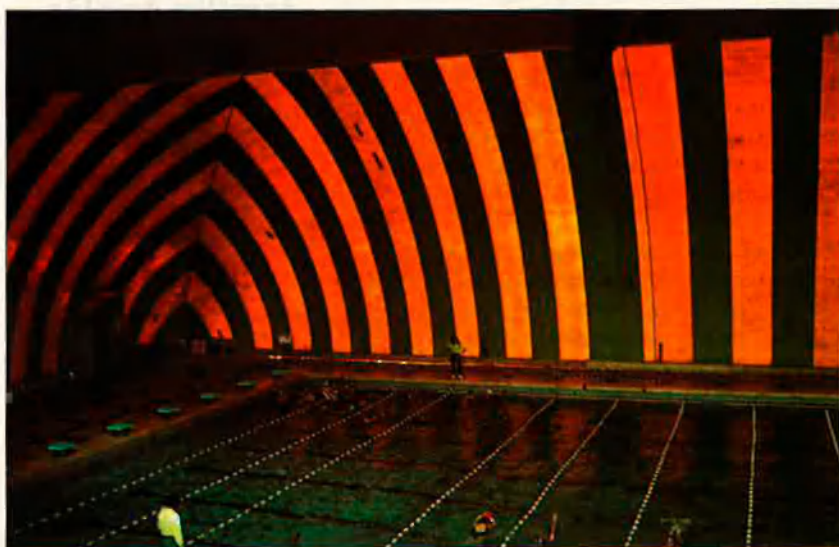
Jordi Sebastià (Lisboa)
Joan M. Oleaque (València)

Platges de Caparica, al sud del Tejo, on es va refugiar algunes nits. Antonio Anglés també dormia sota les barques.

Casa dels germans Rui i Carlos Joaquim Carvalho Gonzales, que acolliren l'Italià, A. Anglés. Es troba a la localitat de São Pedro de Trajaria.

Piscina dos Olivais. Antonio Anglés hi nedava, es dutxava i prenia saunes per conservar un bon aspecte.